

Temeljem članka 39. Statuta HPS-a i članka 4. Pravilnika o školovanju u HPS-u Izvršni odbor HPS-a na sjednici zaključenoj 4. siječnja 2021. donosi:

PROGRAM ZIMSKE ALPINISTIČKE ŠKOLE U HRVATSKOM PLANINARSKOM SAVEZU

Izrazi koji se koriste u ovom Programu u muškom rodu, a imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

OSNOVNA OBILJEŽJA

1. Naziv

Osnovni naziv školovanja uređenog ovim programom je: **zimski alpinistički škola**.
Osim osnovnog naziva može se koristiti i naziv: **alpinistički škola**.

2. Opis

Škola omogućava proširenje i nadgradnju osnovnih alpinističkih znanja i vještina dodatnim alpinističkim znanjima i vještinama potrebnim za sigurno bavljenje alpinizmom na smrznutoj podlozi.

Škola je namijenjena mlađim alpinističkim pripravnicima koji već vladaju svim znanjima i vještinama nužnima za sigurno bavljenje alpinizmom na suhoj podlozi te žele svoje vještine i znanja upotpuniti znanjima i vještinama koje omogućuju sigurno kretanje planinama zimi i u zimskim uvjetima te sigurno penjanje smjerova u snijegu i ledu.

NADLEŽNOSTI

3. Stručna nadležnost

Za stručna pitanja o programu i njegovom provođenju nadležna je **Komisija za alpinizam HPS-a** (u daljnjem tekstu Komisija).

4. Organizator

Organizator škole može biti:

- Komisija za alpinizam HPS-a.
- alpinistički klub u HPS-u
- alpinistički odsjek osnovne planinarske udruge

5. Voditelj

Voditelja škole, na prijedlog organizatora, imenuje Komisija.

Za voditelja može biti imenovan isključivo **alpinist s važećom instruktorskom licencom HPS-a**.

6. Nastavno osoblje

U svrhu kvalitetnog prijenosa stručnog znanja i vještina školu provodi ovlašteno nastavno osoblje, i to obavezno:

predavanja:

- sva predavanja – alpinist, stariji alpinist pripravnik ili mlađi alpinist pripravnik HPS-a s važećom instruktorskom licencom,

vježbe:

- sve vježbe – alpinist ili stariji alpinist pripravnik HPS-a s važećom instruktorskom licencom,.

U izvođenju programa mogu u svojstvu asistenata ili demonstratora, na poziv voditelja škole i pod njegovim nadzorom, sudjelovati alpinisti, stariji alpinisti pripravnici, mlađi alpinisti pripravnici, gorski spašavatelji HGSS-a i druge stručne osobe.

Svo nastavno osoblje za svoj rad odgovorno je voditelju škole.

Postupak licenciranja i uvjeti za licenciranje nastavnog osoblja utvrđuju se odlukom Komisije.

ORGANIZIRANJE ŠKOLE

7. Organizacijske zadaće

Pri organiziranju i provedbi škole na organizatora se primjenjuju zadaće i obveze uređene Pravilnikom o školovanju u HPS-u. Organizator je osobito dužan pravovremeno izraditi plan škole, od komisije zatražiti i pribaviti registraciju i verifikaciju te se skrbiti o provođenju škole u skladu s ovim Programom.

Pri obavljanju zadaća propisanih Pravilnikom o školovanju u HPS-u i odlukama Komisije, voditelj izravno surađuje s povjerenikom za školovanje u Komisiji, izvješćuje ga o organizacijskim okolnostima i primjenjuje njegove upute.

8. Uvjeti za upis

Obavezni uvjeti za upis polaznika su:

- članstvo u osnovnoj udruzi članici HPS-a – dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu,
- završena ljetna alpinistička škola i položen ispit za stručni naziv mlađi alpinist pripravnik – dokazuje se diplomom HPS-a o završenoj ljetnoj alpinističkoj školi,
- poznavanje osnovnih alpinističkih znanja i vještina primjenjivih u suhoj stijeni – podložno je provjeri organizatora,
- uplata školarine organizatoru škole.

Organizator može odrediti dodatne uvjete za upis polaznika.

Prednost pri upisu imaju polaznici sa završenom višom planinarskom školom a nakon njih polaznici sa završenom općom planinarskom školom. U slučaju popunjenja kapaciteta organizator može odrediti i dodatni izlučni kriterij ili obustaviti daljnje upise.

9. Trajanje

Škola se provodi tijekom zimske sezone, u terminima koje određuje voditelj škole prema zimskim uvjetima na terenu.

Vježbe se izvode tijekom najmanje **pet zimskih tura** od kojih su **najmanje dvije višednevne**.

Škola ne može trajati duže od četiri mjeseca. Iznimno, u slučaju nepovoljnih zimskih uvjeta za provođenje terenske nastave, škola se može nakon prekida nastaviti u idućoj zimskoj sezoni.

10. Mjesto održavanja

Teorijski dio nastave provodi se u prostorijama planinarske udruge, planinarskom objektu ili drugom prostoru koji ima uvjete za održavanje predavanja. Dio teorijske nastave može se provoditi na terenu.

Po potrebi, uz prethodno odobrenje Komisije i njezin nadzor, teorijski dio nastave može se provoditi po modelu nastave na daljinu putem odgovarajućeg elektroničkog servisa, uz obaveznu dostupnost voditelja i nastavnog osoblja za konzultacije.

Praktični dio nastave provodi se na planinskom terenu koji omogućuje provođenje vježbi, obavezno u zimskim uvjetima sa smrznutom podlogom (snijegom i/ili ledom na tlu).

NASTAVNI KURIKULUM

11. Predavanja

Škola sadrži sljedeća predavanja:

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
1.	Uvod u zimski alpinizam	<ul style="list-style-type: none"> • Alpinistički usponi zimi i u zimskim uvjetima: snježne grape, zaleđeni slapovi, kombinirano penjanje, • Zimske sportske penjačke discipline: ledno i kombinirano penjanje, • Turno i alpinističko skijanje, • Penjačka etika, • Detaljan plan rada i program škole, kratkoročni i dugoročni ciljevi škole, mjera uspješnosti, • Odgovornost i zaduženja sudionika škole.	1
2.	Zimska alpinistička oprema	<ul style="list-style-type: none"> • Odjeća i obuća, materijali i namjene, odijevanje u slojevima, • Podjela, namjena, način uporabe, ograničenja i održavanje zimske tehničke alpinističke opreme: dereze, cepini, ledni alati, užad, pojas, kaciga, sponke (karabineri), kompleti, spravice za osiguravanje, snježni kolci, dead man, ledni vijci, klinovi, zaglavci, pomoćna užad (zamke), trake (gurtne) – naglasak na zimu i zimske uvjete,	1
3.	Opasnosti u planinama zimi i u zimskim uvjetima	<ul style="list-style-type: none"> • Opasnosti nestabilnog terena, meteorološke neprilike, otežana orijentacija, ozljede i zdravstveni problemi, problemi s penjačkom opremom, • Najčešće nesreće i uzroci nesreća u zimskom alpinizmu (neposredni i posredni), postupanje u slučaju nesreće, poziv u pomoć, • Organizirane akcije spašavanja, • Postupanje kod spašavanja helikopterom – naglasak na zimu i zimske uvjete, • Informativno: način rada HGSS, GRS i spasilačkih službi po svijetu, • Police osiguranja za slučaj akcije spašavanja	1
4.	Snježne lavine, preventiva i spašavanje	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste snijega, stabilnost i preobrazba snježnog pokrova, • Vrste lavina, • Utjecaj vrste podloge i konfiguracije terena na lokalnu opasnost od lavina, • Procjena stabilnosti snježnog pokrova (grube procjene, metode presjeka), • Europska ljestvica generalne opasnosti od lavina. • Postupanje u slučaju nesreće (kao promatrač, kao unesrećeni), spašavanje iz lavine (upotreba lavinskog primopredajnika, sonde, lopate).	1

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
5.	Ledenjaci	<ul style="list-style-type: none"> • Nastanak, izgled i struktura ledenjaka, • Pregled po zonama i opasnostima svake zone kroz godišnja doba, • Vrste ledenjačkih pukotina, gdje i kad se obično pojavljuju, kako se detektiraju, • Izbjegavanje opasnosti na ledenjaku, pronalaženje puta preko ledenjaka, • Kretanje u ledenjačkom navezu: svi za jednim, formacija češlja, promjena smjera kretanja, pauze za odmor, • Logor na ledenjaku. 	1
6.	Opis zimske alpinističke ture	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije u penjačkim vodičima: pristup, uspon i silaz, • Vrste snijega i leda, karakteristični oblici, • Skica smjera – tumačenje simbola, • Ocjena smjera: za teškoću napredovanja, mogućnosti i pouzdanost međuosiguranja, zahtjevnost i ozbiljnost cijele ture, • Ljestvice kompleksnosti ture: IFAS, kanadska, ljestvice teškoće: WI, AI, M i D, • Dugi smjerovi - složene ocjene. 	1
7.	Priprema zimske alpinističke ture	<ul style="list-style-type: none"> • Važnost kvalitetne pripreme zimske alpinističke ture, • Odabir partnera, mjesta uspona, smjera uspona, smjera silaza, analiza informacija iz penjačkih vodiča i tuđih iskustava, analiza mogućnosti povlačenja, bivakiranja i spašavanja, izrada vlastitih skica i opisa, provjera prognoze vremena, odabir opreme, organiziranje prijevoza, obavještanje o planu uspona, • Tjelesna (fizička) i psihička priprema – naglasak na zimu i zimske uvjete. 	1
UKUPNO			7

12. Praktični rad

Škola treba sadržavati **najmanje pet dana terenske nastave u zimskim uvjetima**, od čega:

- barem dvije višednevne ture s noćenjem u planini (u planinarskom domu, kući, skloništu, šatoru ili sl.),

Praktični dio nastave provodi se na različitim terenima (smrznuta podloga, visoke planine), putem vježbi i zadataka organiziranih u tri nastavne cjeline.

Način izvođenja alpinističkih tehnika mora biti usklađen s aktualnim uputama i preporukama Komisije za alpinizam HPS-a.

Minimalan omjer broja izvoditelja stijenskih vježbi prema broju polaznika je 1:2.

Alpinističke ture i penjačke uspone treba ispuniti edukativnim sadržajima, usklađeno s nastavnim temama obrađenim putem predavanja.

Tijekom škole provode se sljedeće vježbe i praktični zadaci:

Br.	Nastavna tema	Sadržaj
1.	Kretanje na snijegu i ledu	<ul style="list-style-type: none"> • kretanje manje strmim i strmijim (do 40°) snježnim i zaleđenim padinama, • hodanje u derezama, upotreba jednog cepina/alata za napredovanje, • zaustavljanje poskliznuća.

Br.	Nastavna tema	Sadržaj
2.	Preventiva i spašavanje iz snježnih lavina	<ul style="list-style-type: none"> • procjena stabilnosti snježnog pokrova (grube procjene, metode presjeka), • spašavanje iz lavine (upotreba lavinskog primopredajnika, sonde, lopate).
3.	Sidrišta i osiguravanje u snijegu	<ul style="list-style-type: none"> • izrada sidrišta u različitim vrstama snijega (cepini/alati, skije, ruksak, snježna gljiva, specijalna sidrišta - snježni kolac, dead man), • osiguravanje bez sidrišta.
4.	Penjanje snježnih grapa	<ul style="list-style-type: none"> • penjanje lakših snježnih grapa (strmijih od 40°) u dobrim uvjetima, • tehnike penjanja snijega s derezama i dva cepina/alata za napredovanje i samoosiguravanje, • praktična primjena i utvrđivanje prethodno usvojenih teorijskih i praktičnih znanja: penjački vodič, priprema ture, orijentacija na terenu, vrste snijega, procjena stabilnosti snježnog prekrivača, lokalna opasnost od lavina.
5.	Sidrišta i osiguravanje u ledu	<ul style="list-style-type: none"> • kvaliteta leda, postavljanje i vađenje lednih vijaka, izrada i testiranje abalakov-sidrišta, • izrada složenih sidrišta.
6.	Penjanje zaleđenih slapova	<ul style="list-style-type: none"> • moderne tehnike penjanja zaleđenih slapova (s osiguranjem top-rope i kao drugi) - efikasna i sigurna upotreba dereza i dva ledna alata na raznim nagibima i oblicima leda, • najčešće pogreške, • praktično upoznavanje ocjena za vodeni led.
7.	Spust po užetu u zimskim uvjetima	<ul style="list-style-type: none"> • spust po užetu (abseil) niz zaleđeni slap u više dužina, upotreba abalakov-sidrišta, • improvizacija bez spravice: karabinerska kočnica pomoću cepina/alata.
8.	Planinsko skijanje (pokazna vježba)	<ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje osnovne turnoskijaške opreme: skije, vezovi, pancericke, kože/krzna/cucki, štapovi, • planinsko skijanje kao sportska disciplina, • etika turnog i alpinističkog skijanja, • ljestvice teškoće turnog i alpinističkog spusta, • hodanje na skijama uzbrdo, skijanje po neuređenom snijegu, skijanje strmih padina i snježnih grapa.
9.	Kretanje na snijegu i ledu	<ul style="list-style-type: none"> • kretanje manje strmim i strmijim (do 40°) snježnim i zaleđenim padinama, • hodanje u derezama, upotreba jednog cepina/alata za napredovanje, • zaustavljanje poskliznuća.
10.	Preventiva i spašavanje iz snježnih lavina	<ul style="list-style-type: none"> • procjena stabilnosti snježnog pokrova (grube procjene, metode presjeka), • spašavanje iz lavine (upotreba lavinskog primopredajnika, sonde, lopate).
11.	Sidrišta i osiguravanje u snijegu	<ul style="list-style-type: none"> • izrada sidrišta u različitim vrstama snijega (cepini/alati, skije, ruksak, snježna gljiva, specijalna sidrišta - snježni kolac, dead man), • osiguravanje bez sidrišta.

Br.	Nastavna tema	Sadržaj
12.	Bivakiranje i logorovanje zimi i u zimskim uvjetima	<ul style="list-style-type: none"> • osnove bivakiranja: zašto, kada, gdje i kako, • planirani i prisilni bivak, • pogodnosti terena, prirodna i umjetna skloništa, oprema za bivakiranje, improvizacija, • izrada snježnog zaklona, snježne rupe, • osnove logorovanja: boravišni prostor, priprema hrane, opskrba vodom, sanitarni prostor, utjecaj na okoliš – naglasak na zimu i zimske uvjete,
13.	Ledenjački navez i izvlačenje iz ledenjačke pukotine	<ul style="list-style-type: none"> • ledenjački navez: 2 člana, 3 ili više članova naveza, • pad u ledenjačku pukotinu – samopodizanje, izvlačenje palog člana naveza iz ledenjačke pukotine: 2 člana, 3 ili više članova naveza.
14.	Kombinirano penjanje i dry tooling (pokazna vježba)	<ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje specifične opreme: natjecateljske hibridne cipele i ergonomski alati, • pravila sporta, doseg, perspektiva, • etika kombiniranog penjanja i dry toolinga u alpinizmu.

Praktični dio nastave može se izvoditi u obliku kombiniranih vježbi koje sadrže zadatke prema navedenim nastavnim temama.

Vještine se usvajaju postupno, stalnim proširivanjem i produbljavanjem, odnosno repetitivnim ponavljanjem prethodno iznesenog i usvojenog gradiva.

13. Literatura

Kao osnovna nastavna literatura za zimsku alpinističku školu koriste se sljedeća izdanja:

- A. Čaplar: Planinarski udžbenik, HPS,
- R. C. Eng (Editor): Mountaineering: The Freedom of the Hills, Mountaineers Books, osmo ili novije izdanje,
- C. Connally: The Mountaineering Handbook: Modern Tools and Techniques That Will Take You to the Top, Ragged Mountain Press/McGraw Hill Publishing,
- P. Schubert: Nevarnosti v gorah, Planinska zveza Slovenije.
- M. F. Twight: Extreme Alpinism: Climbing Light, Fast, and High, The Mountaineers,
- M. Houston, K. Cosley: Alpine Climbing, Techniques to Take You Higher, The Mountaineers Books,
- W. Gadd: Ice & Mixed Climbing: Modern Technique, The Mountaineers Books,
- J. Blanc-Gras, M. Ibarra: The art of ice climbing, Blue Ice Press,

Uz osnovnu nastavnu literaturu mogu se koristiti sljedeća izdanja i mrežni izvori:

- Mrežne stranice Hrvatskog planinarskog saveza, www.hps.hr,
- Hrvatski planinar, časopis Hrvatskog planinarskog saveza.

14. Ishodi učenja

Očekivani ishodi učenja su:

- osposobljenost za sigurno kretanje po svim vrstama smrznutog terena,
- osposobljenost za sigurno kretanje po smrznutoj podlozi svih nagiba,
- osposobljenost za sigurno poduzimanje alpinističkih tura u visoko gorje,
- poznavanje planinarske i alpinističke opreme,
- poznavanje mjera sigurnosti i postupaka u slučaju nesreće.

15. Uvjeti uspješnosti završetka škole

Tijekom škole voditelj prati zalaganje sudionika u provođenju praktičnih vježbi i zadataka te utvrđuje za svakog polaznika zadovoljava li uvjete uspješnosti završetka škole.

Uvjeti uspješnog završetka škole su:

- prisutnost na najmanje 70% predavanja škole,
- sudjelovanje na najmanje 70% izleta škole,
- sudjelovanje na najmanje dvije višednevne ture,
- odrađene sve predviđene vježbe,

Praktične uvjete koje polaznik ne zadovolji tijekom trajanja škole (vježbe, smjer/grapa, slap) polaznik može zadovoljiti i izvan škole, pod vodstvom i nadzorom mentora kojega odredi voditelj škole.

Uspješnim završetkom škole polaznik stječe **pravo na pristup ispitu**.

ISPIT

16. Provođenje ispita

Na kraju zimske alpinističke škole provodi se provjera znanja i vještina.

Provjera vještina i znanja obuhvaća sve teme iz programa zimske alpinističke škole. Dodatno, provjera vještina i znanja neizbježno (automatizmom) zahvaća i teme iz programa ljetne alpinističke škole.

Provjera se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela. Ispit znanja provodi se usmeno i/ili pismeno, a praktični dio ispita izvođenjem praktičnih zadataka na terenu. Ispitivač posebno prati i ocjenjuje psihofizičku spremnost kandidata, njegovo snalaženje na terenu, suverenost pri penjanju, kvalitetu komunikacije, elemente koje je kandidat odradio osobito dobro ili manje dobro te eventualne sigurnosne propuste koje je učinio.

Voditelj ispita može izmijeniti raspored aktivnosti tijekom ispita, zavisno o okolnostima na terenu i raspoloživosti stručnog kadra.

17. Voditelj ispita

Voditelja ispita, na prijedlog organizatora, imenuje Komisija.

Za voditelja može biti imenovan isključivo **alpinist s važećom instruktorskom licencom HPS-a**.

Pri obavljanju zadaća propisanih Pravilnikom o školovanju u HPS-u i odlukama Komisije, voditelj izravno surađuje s povjerenikom za školovanje u Komisiji, izvješćuje ga o organizacijskim okolnostima i primjenjuje njegove upute.

18. Uvjeti za pristup na ispit

Uvjeti za pristup na ispit su:

- članstvo u osnovnoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu
- ispunjeni svi uvjeti uspješnosti završetka škole iz članka 15. ovog Programa,
- ispenjan barem jedan zimski smjer ili snježna grapa,
- ispenjan barem jedan zaleđeni slap,
- uredno ispunjen penjački karton.

Organizator i voditelj ne mogu odrediti dodatne uvjete za pristup na ispit.

19. Ispitni kriteriji i ocjenjivanje

Ispitna ocjena obuhvaća ocjenu osposobljenosti kandidata za sigurno kretanje primjenom alpinističkih znanja i vještina u uvjetima smrznute stijene.

Pri ocjenjivanju znanja i vještina kandidata primjenjuje se sljedeći sustav ocjenjivanja:

- ocjena 3: kandidat je ispravno i u cijelosti odgovorio na pitanje, odnosno zadatak izveo u cijelosti i bez greške,
- ocjena 2: kandidat je dijelom pogrešno i/ili nepotpuno odgovorio na pitanje, odnosno zadatak izveo dijelom pogrešno i/ili nepotpuno, no pokazano neznanje nije kritično za sigurnost kandidata ni ostalih prisutnih u realnim situacijama na turi,
- ocjena 1: kandidat je pokazao razinu neznanja kritičnu za vlastitu sigurnost i/ili sigurnost ostalih prisutnih u realnoj situaciji na turi.

Uspješno položenim ispitom smatra se ispit u kojem znanje ili vještina kandidata ni u jednoj nastavnoj temi nije ocijenjena ocjenom 1.

Ako su određena znanja ili vještine kandidata na ispitu ocijenjene ispitnom ocjenom 1, voditelj ispita uputit će kandidata na ponavljanje ispita iz određenih nastavnih tema ili na ponavljanje cijeloga ispita.

20. Ispitni ishod

Uspješnim polaganjem ispita član stječe:

- stručni naziv **stariji alpinist pripravnik**,
- uvjerenje o položenom ispitu, odnosno diplomu HPS-a o stečenom stručnom nazivu.

Osim osnovnog stručnog naziva **stariji alpinist pripravnik**, član može koristiti i naziv **alpinist pripravnik**.

USAVRŠAVANJE

21. Usavršavanje i obnavljanje znanja i vještina

Nakon završene škole i položenog ispita zainteresirani član svoje djelovanje nastavlja stručnim usavršavanjem te redovnim obnavljanjem znanja i vještina:

- penjačkim usponima u prirodnim i umjetnim stijenama,
- alpinističkim usponima u planinama,
- treniranjem - fizičkom i psihičkom pripremom,
- sudjelovanjem u redovitim aktivnostima matičnog alpinističkog kluba ili odsjeka,
- sudjelovanjem na stručnim seminarima i vježbama u organizaciji Komisije,
- razmjenom iskustva s drugim zainteresiranim članovima,
- korištenjem stručne literature,
- pohađanjem odgovarajućih tečajeva za vodiče – ako to želi i ako ispunjava uvjete za upis.

22. Ispit za stručni naziv alpinist

Zainteresirani stariji alpinist pripravnik koji ispunjava sve potrebne uvjete može pristupiti ispitu za stručni naziv **alpinist**.

Uvjeti za pristup na ispit su:

- članstvo u osnovnoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu,
- najmanje 18 godina starosti,
- najmanje 2 godine alpinističkog pripravnčkog staža u matičnom alpinističkom klubu ili odsjeku,
- pisani prijedlog matičnog kluba/odsjeka koji sadrži sljedeće:
  - osobne podatke kandidata: ime, prezime, datum rođenja,
  - godinu uspješnog završetka alpinističke škole,
  - trajanje pripravnčkog staža u matičnom klubu/odsjeku,
  - potpis ovlaštene osobe kluba/odsjeka – za klubove potpis predsjednika kluba, a za odsjeke potpis pročelnika odsjeka ili predsjednika planinarske udruge
- penjački karton u digitalnom obliku,
- obrazac KA-1 u digitalnom obliku izvornom Excel ili OpenOffice formatu s podacima o 40 ispenjanih različitih alpinističkih smjerova iz penjačkog kartona, među kojima su:
  - smjerovi na najmanje 3 različite planine,
  - smjerovi u suhoj stijeni dugi najmanje 100 m,
  - 5 smjerova u suhoj stijeni duži od 400 m,
  - 5 smjerova u suhoj stijeni s izlazom iznad 2000 m nadmorske visine na 2 različite planine,
  - 5 zimskih smjerova ili smjerova u zimskim uvjetima,
  - 5 smjerova u zaleđenim slapovima, dugih najmanje 90 m,
  - najmanje 70 % nezaspitanih smjerova,

- najmanje 60 % smjerova ispenjanih u ravnopravnom izmjeničnom vodstvu ili u cijelosti u vodstvu (60 % onih u suhoj stijeni, 60 % zimskih smjerova ili smjerova u zimskim uvjetima, 60 % smjerova u zaleđenim slapovima, te 60 % svih nezaspitanih),
- najmanje 1 smjer UIAA ocjene V (muškarci), odnosno IV (žene), ispenjan u cijelosti u vodstvu,
- pristup na vrh viši od 3500 m nadmorske visine.

Ispit organizira Komisija, a provodi ispitno povjerenstvo od najmanje tri člana. Za voditelja može biti imenovan isključivo **alpinist s važećom instruktorskom licencom HPS-a**. Ostale članove ispitnog povjerenstva određuje voditelj ispita u dogovoru s povjerenikom za školovanje u Komisiji. Pri obavljanju zadaća propisanih Pravilnikom o školovanju u HPS-u i odlukama Komisije, voditelj izravno surađuje s povjerenikom za školovanje u Komisiji, izvješćuje ga o organizacijskim okolnostima i primjenjuje njegove upute.

Na praktičnom dijelu ispita od kandidata se očekuje da usmeno izloži i po potrebi demonstrira svoje znanje i vještine o sljedećim temama:

- Tehnike osiguravanja partnera (osiguravanje preko ramena, s pojasa, sa sidrišta, polulađarcem, pločicom, auto-block spravicom, osiguravanje prvog, drugog penjača, rasterećivanje blokirane auto-block spravice,
- Hodanje/penjanje u navezu sa skraćenim užetom,
- Spust po užetu (samoosiguravanje prusikom, prelaz preko oštećenog mjesta na užetu),
- Tandem-spust po užetu (s unesrećenim penjačem),
- Podizanje penjača sustavom kolotura (sv. Bernard, garda, rasterećivanje blokirane garde),
- Uporaba dereza i cepina, zaustavljanje skliznuća cepinom,
- Osiguravališta i osiguravanje u snijegu,
- Osiguravališta i osiguravanje u ledu,
- Spust po užetu na dva cepina, na snježnu gljivu,
- Snježne lavine, preventiva i spašavanje,
- Pokus stabilnosti snježnog pokrivača,
- Ledenjački navez i spašavanje iz ledenjačkih pukotina.

Ispitna ocjena obuhvaća ocjenu cjelokupne osposobljenosti i usavršenosti kandidata za samostalno i sigurno bavljenje alpinizmom. Ispitom se utvrđuju cjelokupno alpinističko znanje i vještine, obaviještenost, zrelost i osjećaj odgovornosti kandidata.

Pri ocjenjivanju znanja i vještina kandidata primjenjuje se sustav ocjenjivanja istovjetan sustavu opisanom u članku 19. ovog Programa.

Uspješnim polaganjem ispita član stječe:

- stručni naziv **alpinist**,
- diplomu HPS-a kao uvjerenje o uspješno položenom ispitu,
- značku **alpinist**.